

СТУДЕНТ

STUDENT 1989 ETUDIANT

JUL - AUG 1989 VOL.21 NO. 106

ГАЗЕТА УКРАЇНСЬКОГО СТУДЕНТСТВА КАНАДИ 50 cents CANADA'S NEWSPAPER FOR UKRAINIAN STUDENTS

СУСК відвідує Україну!

Андрій Винницький

Зірка Кудла

"Шановні друзі! Запрошуємо Вас до Київського університету ім. Т. Г. Шевченка. Ми пропонуємо Вашій делегації у складі чотирьох представників СУСК-у також відвідати інші міста і вищі навчальні заклади в них з 6 травня по 1 червня".

Цей лист надійшов до Союзу Українського Студентства Канади (СУСК) після ініціативних старань Григорія Близнюка, голови СУСК-у, який в лютому цього року був в Україні і розпочав був переговори про можливість встановлення офіційного обміну канадського та радянського студентства. Обидві сторони погодилися на умови перебування канадців і переговорили маршрут.

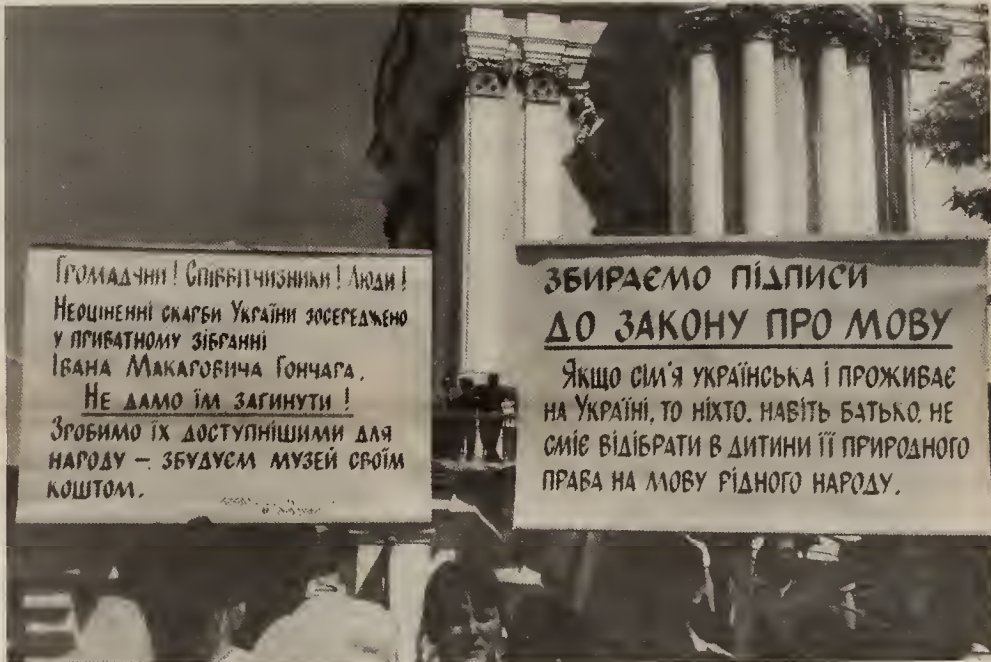
22 березня 1989р. В. Черниш, секретар міжнародних зв'язків Всеукраїнської Ленінської Комуністичної Спілки Молоді офіційно запросив представників СУСК-у відвідати Україну.

Ще зовсім недавно СУСК зображував як організацію яку очолюють буржуазні націоналісти. Чи це запрошення свідчить про те, що справді проходять зміни в Україні? Чи це

гласність в напівкрайній формі? Все ж таки, навіть два роки тому, таке запрошення від офіційного органу партії кандавські українці вважали б неможливим.

СУСК взяв історичний крок вперед.

Делегація СУСК-у складалася із наступних осіб: Григорій Близнюк - Вестор Гула (редактор *СТУДЕНТ*), Олександр Охрим - голова студентського клубу при торонтському університеті і Оксана Родак - член студентського клубу при торонтському університеті. Ці студенти мали надзвичайну нагоду подорожувати по східній і західній Україні, зустрічатися з студентами України, довідатися які ікні зацкалення та обговорити ікні організації, і найважливіше, щоб розпочати діалог, який, надіємось, буде довго тривалим. Голова СУСК-у Григорій Близнюк заявив, що якщо все піде згідно з планом, декілька студентів з України приїде до Канади в час річного Конгресу СУСК-у.

На Андрієвськй мовозі.
On the plaza of St. Andriy.

Канадська делегація відвідала наступні міста: Київ, Чернігів, Харків, Полтаву, Кіровоград, Запоріжжя, Одесу, Київ, і Львів. Вони подорожували головню поїздами і в кожному місті вітали їх комсомольці на станції. (Не всі члени "привітальної групи" були студенти. Старші особи в темних убраннях також були присутні.) Після зустрічі на станції, їх відправляли на офіційні сходинок, де СУСКівці про себе деідо оновили і познайомили слухачів з життям української громади в Канаді, показуючи проєкти. Тоді їм студенти України задавали специфічні питання, наприклад: "Колі студенти кінчають університет - їм вибирають працю чи вони мусять самі шукати її? Чи існує велике безробіття в Канаді? Чи важко знайти квартиру? Котрі твори наших сучасних поетів і письменників ви читаете? Шо ви робите у вільний час? Чи є українці в канадському уряді і які становища вони там займають? Які стосунки

українців з іншими національностями? Чи співаєте українські пісні? Чи є Вас естрадні групи крім *Русичок*, *Люба* що виконували б диско, рок чи інші пісні українською мовою? Чи є багато віруючих? СУСКівці також мали нагоду задавати питання і їх найбільше заскочив брак історичних підручників, які охоплювали б період від Другої Світової Війни до Брежньєвських часів. Наприклад, советська історія зручно замовчувала договір, підписаний більшовиками з нацистами в 1939р (договір Молотова - Ріббентропа) Оксана Родак, делегатка СУСК-у, заявила: "Скажуть від двадцяти років до п'ятдесятих, ніби нічого не діялося протягом 60 років". Натомість, СУСКівці завважали, що штучний голод, створений Сталіном в 1932-1933рр., обширно відкрито обговорюють.

Особливо цікавими були відвідати могили студентів, замордованих більшовиками 29 січня 1918р. в бою під Крутами. Їх туди запровадила Валя Теліщенко, членкиня недавно заснованої *Громади* (див. статтю, яку в між часі виключили з університету за її діяльність в цій організації. На цій могилі нема пам'ятника, хреста чи якогось-небудь іншого знаку. Це просто галлявина в лісі, знама декотрим особам, як кладовище поляглих студентів.

Завваги щодо релігії теж були цікаві. Багато комсомольців заявили, що вони атеїсти, але підтримують тих, які борються за свободу релігії. Після повернення до Канади делегація СУСК-у назагал непевна щодо своїх вражень. Так, вони мали нагоду зустрічатися з студентами України і відвідати землю своїх батьків, і все ж таки, спадщину. Також могли до деякої міри перевірити чи гласність є дійсною. Але поза тим є її непевність. Наприклад, вони провели час з студентами, які не були комсомольцями і не були струменем ідеології Партії, продовжитися на ст. 2

Звісно, ті далі делегації на пам'ятку синьо-жовті сорочки з Київського Державного Університету і показували як повівають синьо-жовті прапори на площах. Зовнішні зміни всюд побачили. Але, не

INSIDE

This issue

Редакційне	2
Репортажі з України	4
Чікі Модал	11
Rambling Mind	3
KGB FILES	3
Панк культура	12
Панель бонів	8
Народний Рух	7
ГРОМАДА	10

STUDENT
620 SPADINA AVE. SECOND CLASS
TORONTO, ONTARIO MAIL
REGISTRATION
M5S 2H4 #7606

Editorial

ЯК МИ ГОВОРИМО?

Lookit that prevalence of Ukrainian in this issue! This should not come as too much of a surprise. Over the past year and a half, the content has reflected the new opportunities for contacts with Rootland, and STUDENT has made efforts to treat subjects not usually associated with ethnic, political or social interests in Ukrainian, in order to teach ourselves (let's be honest, if not modest, about hopes of reaching readers) a practical vocabulary necessary for practical application. This has come partly because of the influence of arriving there-horns, and partly because of a general realization of the impending crisis of assimilation otherwise known as "use it or lose it." In the past, some have seen this as editorial insensitivity to those who don't read the language. And, in the recent words of SUSK president Greg Blynsnik, "I wish all of SUSK would Ukrainianize, but it's not going to happen overnight."

However, we saw this issue as an opportunity for communicating SUSK impressions of a historic official trip to Ukraine back to them. A.H., our man from Lviv, the author of the *Panel Bonziv* article, gave us an excellent and objective account of a panel of North American pundits sounding off about Ukraine, the reactions they managed not to arouse in their audience, and much else that was valuable.

Through newly opened pipelines, (all those French and German contracts finally paid off) we got assorted articles on everything from Uke music to politics. Nestor managed to enlist a potential columnist for STUDENT in Ukraine, whose first article, *Нив і Студент*, appears in this issue. This will continue.

The final, and perhaps surprising fact is that the vast majority of the material we received was in Ukrainian. So, enough diplomacy. Read on.

Letters

Добридень, друзи!
Ми раді нагоді налагодити поштовий зв'язок студентством Канади й України для співпраці у рамках СУСК-у, жвавого обміну інформацією про свою діяльність, подальшому розширенню контактів між українськими студентами власне в Україні та українськими студентами в Канаді.

Можна сміливо стверджувати, що в Українській республіці пробуджуються національні сили, зростає національна самосвідомість нашого народу, поступово зникає національний нігілізм. Можливо, вам здається, що ці слова не зовсім відповідають дійсності, що стан української мови і всього українського в Україні жалюгідний. То є, на жаль, так. Але коли порівняти стан 5 років тому з нинішнім, то прогрес є очевидним. У своєму прагненні до відродження нації ми сподіваємося, що вся українська діаспора від Канади до Австралії сприятиме цьому об'єктивному процесові. Найважливішим кроком у цьому напрямку є налагодження живого безпосереднього контакту між нами. Жваве спілкування зробить нас більш поінформованими, а отже і більш об'єктивними.

Ми знаємо яке чільне місце займає українська культура у канадському суспільстві і ми горді тим, що наші співвітчизники за тисячі миль від рідного дому плекають отче слово і культуру, що не скажеш, на жаль, про деякого тут.

Студентство має цілий ряд своїх проблем та інтересів, що є досить специфічними. Ваша делегація, мабуть, достатньо ознайопилася з нашою системою навчання. На жаль, ми не маємо змоги зробити порівняльний аналіз, тому хотілося б прочитати ваші думки щодо цього. Взагалі нас цікавить усе з життя українського студентства Канади: чи має своє видання, які свята

відзначає, як проводите вільний час, яка українська студентка в Канаді найкрасивіша і т.п.

Газета *Київський університет* багато місяць у своєму останньому номері віддела питанню про вплив на студентське середовище з боку деяких неформальних об'єднань і про отітку цього явища. Сподіваємося це вас зацікавить.

Во цьому, на все добре. Дякую.

Андрій Дашко
Студент факультету
журналістики Київського
університету

I would like to take this opportunity to commend the Ukrainian Canadian Students' Union (SUSK) for taking a much needed giant step forward by travelling to Ukraine and establishing direct contact with students there.

There will no doubt be flack from certain members of the Ukrainian Canadian community since SUSK's invitation to visit Ukraine came from the KOMSOMOL. Unfortunately, this is the only way of getting your foot in the door and taking advantage of *glasnost* because, afterall, who knows how long it will last ?!

Student exchanges such as this can only benefit both East and West. I look forward to hearing the SUSK delegations' impressions of *glasnost* and *perestroika* during the SUSK Congress in August.

Maintain the communication and good luck!

Kateryna Melnyk
Mississauga, Ontario

The Ukrainian Canadian Students' Union (SUSK) should issue publicly a statement of condemnation to the Chinese government for their terrorist acts against Chinese students and workers, who are risking their lives for democracy.

We need to show our full support, be it by writing letters to leaders of the Chinese Canadian community or taking part in their demonstrations.

SUSK especially should show their solidarity with Chinese students. As Canadians of Ukrainian descent, we should have no problems whatsoever understanding the plight of the Chinese in Tiananmen Square.

Nadia Osada
Toronto, Ontario

СУСК відвідує Україну (продовження із ст. 1)

знати куди ці зміни проікають? Окрім всього, француз розуміють гласність як прозорість а не активну відкритість. В недавню виданій книжці А. Barnett і N. Bielski *Soviet Freedom* (London, 1988) шутяться Слопник Макарова 1902р. в якому гласність позначається так: "повідомити людей про дану річ, проголосити публічно перед народом, перед світом".

Виникали різні відхилення від програми Комсомол затримав делегацію СУСК-у в Одесі 22 травня, всупереч проханням доглянути, щоб вони були в Каневі на Шевченківській святкуваннях. Це свідчить, що підступність і брех честності і далі панівні серед апаратчиків. Видно, що комсомольці побоюлися

дозволити СУСКівцям відсвяткувати національне свято, побоюлися демонстрації за національні права і свідчень делегації з Канади про такі події на Заході!

Ні в одному місті не попередили місцевих студентів, що такого і такого дня приїжджатиме делегація з Канади Провід Комсомолу оправдувався твердженням, мовляв, що СУСК не здав маршрут на час. Це неправда. Саме запрошення з Комсомолу з датою 22 березня 1989р. Це свідчить, що два місяці заздалегідь маршрут був запланований. Два місяці - це хіба не досить, щоб повідомити студентів про приїзд канадців?

Але в цім справді нема нічого нового. Делегація СУСК-у сподівалася дещо такого але, на жаль не до такої міри.

Наприкінці (і цього мабуть можна було сподіватися) найбільш примітними були зустрічі зі студентами, які

необтяжені офіційними функціями. Особливо цікаві були розмови з членами недержавного студентського Братства. СУСКівці були присутні на засіданні 80 - 90 делегатів Братства. Це організація, яка поступово розростається і має філії по майже всіх Інститутах, політехніках і університетах. Якщо все піде як заплановано, можемо сподіватися на Конгресі СУСК-у в Оттаві шість делегатів з України (по два зі Львова, з Києва і з Харкова). Ця делегація представляє собою "необтяжених" студентів України, тобто студентів, котрі нам (СУСКівцям) змальовують правдиву картину гласності в Україні.

Читайте в цьому числі *СТУДЕНТ-а*: Григорій Білинюк і Оксана Родак, члени делегації СУСК-у, описують особисті враження їхньої подорожі. (Нестор Гула і Ольга Окрім перебувають покищо в Європі - Нестор в Польщі, Ольга у Франції).

STUDENT is published bi-monthly by Student Newspaper Publishing. Subscription rate is \$6.00 for 10 issues.

STUDENT is an open forum for fact and opinion, reflecting the interests of Ukrainian Canadian students on various topics - social, cultural, political and religious.

The opinions or thoughts expressed in individual signed articles are the responsibility of their authors, and not necessarily those of the STUDENT staff. STUDENT's role is to serve as a medium through which discussion can be conducted on given issues from any point of view. Letters to the editor are welcome. We reserve the right to edit material for publication.

STUDENT enjoys Special Subscriber Status with the Canadian University Press (CUP). Now sin't that special!

3 папок КГБ
(Комітету Генерального Базікання)

Тепер так дійсно епохальні часи на Україні. Можливо вперше в історії СТУДЕНТ-а, часопис в Україні сприймав наш комісар в душі, в якому він був патисешиш. Журнал УКРАЇНА передрукував наше заповнення календарцем, в числі 19 (травня) ц.р. Навіть довелося редакції рубоніти у відсіч якомусь сталінському пуританові. Ми влячці, що редакція перебрала наш комісар. Тому, що в час ще не явилася українська версія, подіємо статтю в повні За дальшими коментарями, зверніться до ЧЧ.

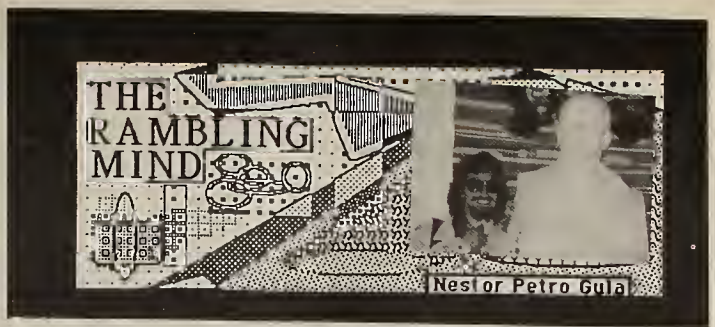
Що вітнику з текстом ми одержали від нашого читача з Канади:

"Тепер, товариші, ми бачимо, що ваша відвертість, яка є наслідком гласності, серйозна. Журнал УКРАЇНА віддрукував кишеньковий календар тиражем у 1 мільйон 125 тисяч копій. На ньому зображено молоду жінку у явно не соціалістичній позі. Вона стоїть без бістгалтера у мокрій прозорій блузі, через яку видно красу і щедрість юного тіла, що так довго приходували на Україні. Календарі користуються величезним успіхом на Заході серед молодих чоловіків українського походження, які носять їх у кишенях своїх сорочок. У такій спосіб вони, нарешті, виконали давню мрію своїх батьків, які тривалий час благали їх "носити Україну близько до свого серця" з нетерпінням, затамувавши подих, ми чекаємо нових виявлень відвертості".

Спочатку ми всімхнулися, подумавши про таке найвне, хоч, може, й з іронією розуміння гласності. А потім в солідній аудиторії де розповіли про цю притичину, одержали таку записку з нерозбірливим підписом: "У недалекому минулому буржуазні ідеологи прагнули переправити в нашу країну аналогічні календарики, та й інші малюнки, будь-яким способом, аж до контрабанди. Невже треба було чекати іншого відгуку на ваш календарик? Іє, чого вони (канадці та ін) добувались з великими труднощами, тепер ми самі даємо їм в руки".

Прочитали й засмували, не перевелись ревінтели нашої цноті. У "недалекому минулому" багато що було інакше.

Nestor Gula, *STUDENT* editor, world traveller and part-time enigma experienced one of the basest forms of Russification while travelling in Ukraine on the SUSK trip. The absence of the hard "g" sound in contemporary Ukraine had everyone pronouncing his name "Hula" instead of Gula. In Kharkiv, after repeated attempts to correct their pronunciation of his name, Nestor was introduced at the public meeting as Nyestor Hula, phonetically: Nye'-stor Hool-a' (with the accent on the 2nd syllable).

Due to editorial procrastination, (we figured we'd wait until some of the SUSK delegation returned from Ukraine) and to the absence of direction by the real and true editor, we have made this entry somewhat dated. But quaint. We apologize.

This is an abbreviated *Rambling Mind* because I am extremely busy organizing our, SUSK's, trip to Ukraine. I just wanted to add a few notes about this trip, the future of *STUDENT*, and other unconnected thoughts which I cannot possibly foresee in the first paragraph.

This is written, as are most articles in *STUDENT*, at a very late hour (i.e. threeish in the morning) after consuming too much nicotine and caffeine. This condition is due to several reasons. The first, and main reason is that there is absolutely no communication between various USC's and *STUDENT*. This statement applied to SUSK as well, until I started seeing more of the president Greg Blynsniuk due to the Ukraine trip. I'd like to thank all the people who promised, threatened, to submit articles but did not. You reaffirm my deep belief in humanity.

Since I am not going to be at the SUSK Congress this year, (I shall be somewhere in the Carpathian mountains) the *STUDENT* congress is officially moved to the 18th of August, in Toronto. I do not think that this will inconvenience anybody, since no one but

me has ever attended one of these since I have been editor. Also, very few people have voting rights, according to the *STUDENT* constitution, and most of the people who do are not students anyways. See last line in previous paragraph.

However, for some sado-masochistic reason, I shall probably continue to be *STUDENT* editor next year. It depends mostly on what happens in Ukraine, contacts, newspaper - exchanges etc.

As for the Ukraine trip, well a fact that has not been widely published is that SUSK was indeed invited by the Komsomol at the Kiev State University. Big stuff! This is undoubtedly deplorable in some segments of the Ukrainian community, but the only way SUSK could accomplish much of what it hopes to accomplish. No unofficial group could arrange to have SUSK delegates speak to a gymnasium full of Ukrainian students at an Ukrainian university. The SUSK delegation will be meeting with these unofficial groups as well as various Ukrainian dissidents. And not to worry, we will sweep all the communists from under our beds before we go to sleep.

2:30 рано Члени студентського Братства. Стоять із ліва: Троцький, Андрій Вінницьук, Ігор Махнівець, Григорій Білєніук. Сидять із ліва: Дем'ян Малайчук, Олесь Охрим, Любомір Петренко.

2:30 a.m. With members of the Brotherhood of Students in Lviv. Standing (left to right): Trotsky, Andrij Vynnychuk, Ihor Makhnivets, Greg Blynsniuk. Sitting (left to right): Demjan Malarchuk, Oles Ochrym, Lubomyr Petrenko.

СТУДЕНТ
STUDENT & ETUDIANT

Staff this issue:

Greg Blynsniuk	Oksana Rodak
Zirka Kudla	Oksana Smerechuk
Nestor Gula	Andriy Wynnnyckyj
Taras Gula	

Please address all correspondence to:

STUDENT
620 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2H4

AUGUST 13, 1989 A.D.

Second Class Mail Registration
#7606
Postage paid cash in Toronto

РЕПОРТАЖІ СУСК ПОЇЗДКИ

Нет обмену!

Григорій Близнюк

Свою поїздкою на Україну СУСК намірився встановити офіційний, щорічний обмін. Такий обмін не відбудеться. Протягом не в такому вигляді, як спершу було заплановано.

СУСК поїхав на Україну офіційно, на запрошення філії Комсомолу Київського Державного Університету (КДУ). Таку туру, під час якої ми мали, за програмою, часто зустрічатися на публічних сходинах зі студентами, неможливо було інакше зорганізувати. Правда, вони нам поставили багато перешкод. Але все таки було цікаво і часами смішно перебувати з ними людьми, і на власні очі бачити їхні думки в дії, і доводитися які створювати. Комуністична Партия займає на деякі теми. Така інформація важлива для українців в діаспорі тому, що вона дає їм змогу краще підготуватися на майбутні відносини з радянським урядом. Зміни в Радянському Союзі переходять під впливом Партії та офіційних організацій, і тому наше ближче ознайомлення з цими організаціями пішло б нам тільки на користь.

В договорі з Комсомолом було сказано, що вони подбають про всі розпорядження нашої тури закупляти білети на поїзд, замовляти кімнати по готелях і зорганізують та рекламуватимуть публічні зустрічі з студентами в кожному місті, яке ми мали намір відвідати. У відповідь, СУСК мав запросити їхніх представників до Канади, на Крайовий Конгрес, який мав відбутися в серпні ц. р.

СУСК пропонував міста, до яких бажав їхати, і устійнював, як довго ми мали перебувати в кожному місті. Хоч були пороблені деякі зміни, Комсомол погодився на наш подання і також на форми зустрічей зі студентами.

До того часу все виглядало добре. Але зразу по приїзді справи погіршилися, і комсомольці почали не дотримуватися тієї чи іншої точки нашого порозуміння з ними. Наприклад, в передостанній день нашого перебування на Україні, ми повідомили філію Комсомолу КДУ, що обмін не відбудеться.

Ми прийняли таке рішення з багатьох причин. По-перше, це хіба небагатох здивує, ми побували в багатьох непримирних ситуаціях. Череповим дві, які групи найяскравіше залам'яталися.

В Шолтаві ми відчули ту "маніпуляцію", за яку славлять радянських чиновників. Ш Шолтаві нам нічого значного не показали. Просто кажучи відвідани були катастрофальні. Хоч ми до деякої міри сподівалися такого трактування, такої поведінки, але там ми її побачили на власні очі і вона видавалася стереотипною. Нашими "опікунами" були

товарські матронні середнього віку, хоч ми були й вони нібито мали бути представниками студентської організації. Вони та їхні "товариші", водили нас до обережно запланованих зустрічей з чистими, надійними комсомольцями і з іншими не-думаючими.

комплетно зінтернаціоналізованими молодцями. Вечором ми мокли під дощем в лісі на передмістях Шолтави. Хоч ми не з цукру, ми такі були переконані, що зайняті і сухіші. Направду -- ми стояли годинами серед бурі в лісі, смажучи шавлічки і сдуваючи, як наші мокрі супровідники співають російські народні пісні.

Хоч і був я лютий, мені стало шкода наших "опікунів". Незважаючи на те, чи це вплив системи, чи ні, ці люди абсолютно втратили поняття і то вони, і що таке особиста ідентичність. Дошенту зрусифіковані, вони нам виголосували, мовляв, як то мова Великої Росія потрібна і що українська мова це пережиток. "Якже зможемо порозумітися з грузинцями, які сюди приїжджають жити, працювати, вчитися, відвідувати, якщо не вмітимо говорити по-російському?" спитав один.

Такої глибини ідіотичної логіки ми наслухалися і в інших містах. Вона підтримувала головно термін, який комсомольські "інтернаціоналісти" часто метали "дружба". Їх часто запитував якшо дружбою вони пояснювали систематичний примус не-росіян СРСР покидати свою рідну мову, культуру, історію, та гідність, як вони тоді розуміють "культурний і мовний геноцид"?

Другий мій люблений інцидент відбувся в Києві. Хоч Секретар Міжнародних Зв'язків мав два місяці до диспозиції, щоб відповідно приготуватися до нашого приїзду він "не зміг" зорганізувати зустріч зі студентами першого дня нашого чотирьохденного побуту в Києві. Він вибачився і пообіцяв, що коли повернемося до Києва наприкінці тури - будуть сходина.

Коли ми повернулись - сходина зі студентами справді відбулися. На жаль, їх було 16-теро. Так в Києві, в столиці України, в університеті наших комсомольських господарів, в сумі 16 студентів показалося, щоб послухати, що ми маємо до сказання. Хоч більшість видавалася, що вони дійсно студенти, і що прийшли з вольної волі, ми були глибоко розчаровані. В Харкові прийшло 80, в Кіровограді - понад 40. Та група із 16-ти клян була далеко найменша, з якою ми зустрічалися.

Коли я спитав у Секретара МЗ, чому так мало прийшло людей, він вибачився і сказав, що студенти зараз дуже зайняті викладами і вчать

на іспіти. Шін також твердив, що він подбав, щоб всім порозіумували побідомлення про зустріч. Це було "офіційне", комсомольське пояснення. Натомість, ми тільки один афіш бачили того дня, але то був не афіш, а на скору руку шкрабнута записка, яка висіла на дверях комсомольського бюро, в темному коридорі. Вона була написана по-російськи.

Шінше, коли ми говорили з студентами, вони мені сказали, що коли вони раніше були задронили до Комсомолу того дня, щоб довідатися де відбудеться зустріч, їм було сказано, що того дня ніякої зустрічі зі студентами з Канади не було в плані. Це "неофіційне", студентське пояснення. Чому те, що сталося в Києві, було найбільш важливою причиною не приймати обміну? Широ кажучи, ми чекали чогось багато кращого від Комсомолу КДУ. І я це очікував не тільки тому, що вони були наші господарі. Останніми місяцями відбувалися цікаві події в КДУ. По-перше, професори університету вирішили, починаючи восени, "укралізувати" університетські програми - буде спроба викладати всі курси на українській мові, прийнятні, всі курси, в яких це можливо.

А що важливіше - здавалося, що сам Комсомол при КДУ намагався змінитися. Я прочитав в університетській газеті, що 20-го квітня 1989р. на засіданні університетського Комсомолу були прийняті деякі дуже цікаві резолюції. Наприклад, було запропоновано, що Комсомол повинен перетворюватися в більш

незалежну громадську організацію, яка надавала б можливість суспільно-політичної діяльності тій радянській молоді, яка бажала б до того включитися. Значить, щоб Комсомол діє не представляв себе на організацію що відповідає зашкваленням всієї радянської молоді. Також було запропоновано що студенти повинні мати право безкарно виступити з Комсомолу.

А найважливіше те, що Комсомол КДУ виступив в обороні Народного Руху України за перебудову - саме перший комсомольський клуб в Україні, що так зробив. Тільки цей почин, сам по собі, розбурхав тихі води естаблшменту (Задля справедливості слід додати, що Комсомол Харківського Університету також займається питанням Народного Руху. Проте, їхній провід вирішив, що остаточне рішення належить масам, та планує провести референдум з цього питання. Поки що невідомо коли і як це має відбутися). Комсомол КДУ запропонував створити незалежний дискусійний клуб та незалежний дискусійний

стенд independent discussion stand). Такі

явища нас потишали і давали надію що може Комсомол КДУ трактуватиме нас більш широко. Та наші надії не здійснилися.

Такі явища начеб-то показують, що Комсомол мінняється, але також вказують і на те, що Комсомол, чи ті що ним керують, ще не готові на ближчі зв'язки з Заходом. Були ще й інші причини, які привели нас до такого рішення. Наприклад, очевидна річ, що вони ніколи ясно не відповіли на наше питання,

хто точно з їхніх студентів входив би до складу делегації, яка мала б відвідати Канаду. Шід час розмови з київськими комсомольцями довідалося, що це остаточно залежало б від них, хто нас досить грошей і хто може дістати квитки на літак. Дивно - але вони не планували користуватися ніяким об'єктивним процесом вибору, таким яким, наприклад, користувалася СУСК.

Принягдіно вивав мені Секретар Міжнародних Зв'язків, що було б гарно, якби через цей обмін радянські студенти могли б працювати в Канаді. Тоді це уможливило б Комсомольці за заробітні гроші закуплювати західну біюрову технологію. Я не переконаний що це правильна мета культурного обміну.

(Хвилинку чи дві я навіть вагався, чи не погодитися на такий обмін, тільки щоб побачити, чи вислані "студенти" зможуть порозумітися з нами по-українськи!)

Цього року офіційний обмін з Комсомолом КДУ не відбудеться. Зате, якщо все піде по плану, приїде група студентів з України на Крайовий Конгрес СУСК-у. Вони "старанні" Комсомолу ми все таки зустріли багатьох "правдивих" студентів. З тієї точки зору наша поїздка була надзвичайно успішною. Ми запросили 6-ох з тих студентів до Канади, по двох з Києва, зі Львова та з Харкова. Наразі непевність полягає в тому, чи матимуть вони досить часу, щоб полагодити візи та квитки. Ібо ця Радянському Союзу ця процедура тріпає досить довгий час! Як нам пощастить то перший студентський обмін СУСК з Україною стане дійсністю.

СУСК-івці вквасяться SUSK group on acid.

No exchange!

By Greg Blysiuk

The ultimate goal of SUSK's trip was to establish an official, annual exchange. This will not occur. At least

not as it was originally intended.

SUSK travelled to Ukraine, officially, on an invitation from Komsomol at Kiev State University (KSU). A tour of this type, which included

scheduled public meetings with students, could not have been organized in any other way. Granted, they got in our way alot. Nevertheless, it was interesting, and sometimes entertaining, to spend time with these people and to experience how they think, and how the Party addresses

certain issues first hand. This type of information is important for Ukrainians in the diaspora, as it will allow them to better prepare for future interactions with the Soviet government. Since change in the USSR will ultimately be controlled by the Communist Party and its organizations, it will only be to our advantage to familiarize ourselves with these organizations.

The agreement was that the Komsomol would make all the arrangements for us in Ukraine - reserve the train tickets and accommodations, as well as arrange and fully publicize a public meeting with students in each city that was specified. In reciprocity, we were to invite their representatives back to Canada, to attend SUSK National Congress in August.

The cities that were to be visited were proposed by SUSK, as was the length of stay in each city. Apart from a few logistical changes, Komsomol agreed to all our proposals, including the format of our public meetings.

To this point everything was fine. However, soon after we arrived the situation deteriorated as one after another the agreements that we made were not fulfilled. Finally, on the second last day of the trip, we informed Komsomol at KSU that the exchange would not take place.

Our decision was based on many reasons. First of all, and it will come as no surprise to anyone, we were involved in a number of unpleasant situations. I will recount two of our favourites.

In Poltava we experienced the "manipulation" that the Soviets are famous for. In Poltava we failed to see anything real - in short, the visit to that city was a disaster. Although we expected to be exposed to this type of behaviour to a certain extent during the trip, to actually experience it was something surrealistic.

Our guides were plump middle-aged women, despite the fact that we were representatives of a student organization and they were supposed to be. They and their comrades escorted us through a carefully planned schedule of meetings with bright, young Komsomol cadres and an assortment of other non-thinking, totally internationalized youth. We spent the evening getting soaked by rain in a forest on the outskirts of Poltava. Though we're not made of sugar, we did believe that there were far more interesting and drier things to do in town. I'm serious -

we stood for hours in a rain storm in a forest, harbooning *shashlychky*, listening to our wet hosts sing Russian folk songs.

Despite my frustration, I was overcome by a sense of pity for our guides. Whether it be due to the system or not, these people had lost all understanding of who they were and of their individual identity. Totally Russified, they proudly proclaimed the need for, and advantages of, the language of the Great Russians and conversely, the obsolescence of the Ukrainian language. "How will we communicate with Georgians who come to live/work/study/visit in Ukraine if we don't know Russian?"

This is the profoundly ridiculous logic we heard repeatedly in Poltava and in other cities. It was wrapped around a term the Komsomol "internationalists" tossed around repeatedly: *druzha*. I often asked how they would define "cultural and linguistic genocide" if "friendship" was the term they used for justifying the policy of systematically forcing non-Russians in the USSR to turn their backs on their language, culture, history and dignity.

The second and more important favourite experience was in Kiev. Though the Secretary of International Contacts had two months to prepare for our arrival, he was "unable" to organize a meeting with students during our first stay (4 days) in Kiev. He apologized and promised that upon our return at the end of the trip, there would be a meeting.

When we returned, true to his word, there was a meeting with students. Unfortunately there were only 16 students the capital of Ukraine, in the host Komsomol's university, a grand total of 16 students showed up to hear what we had to say. Though most appeared to be genuine students who came on their own initiative, we were deeply disappointed in the showing. In Kharkiv there were over 80 in attendance; Kirovohrad had over 40. The 16 in Kiev was by far the smallest group that we encountered.

When I asked the Secretary of International Contacts about the turn out he apologized, saying that the students were very busy with classes and studying for exams. He also claimed that posters were posted everywhere announcing the Meeting. This was the "official" Komsomol explanation. We had seen only one poster that day - it was a hastily scrawled note on a letter-sized piece of paper

hung in a darkened hallway on the office door of the Komsomol. It was written in Russian.

Later, while talking with some students, they informed me that when they had called the Komsomol office earlier that day, in order to find out when the meeting would take place, they were told that there was NO meeting with Canadian students planned for that day. This was the "unofficial" student explanation.

Why was that which happened in Kiev the most important reason for cancelling the exchange? Quite frankly, we expected, or hoped for, much more from Komsomol at KSU. I felt this way not only because they were the host Komsomol. In the past few months some interesting things were going on at KSU. First of all, the university's directors had decided to "Ukrainianize" the university this fall - an attempt would be made to teach all courses in the Ukrainian language, at least all courses in which something like this was feasible.

More importantly, it appeared as if the Komsomol at KSU itself was attempting to change. I read in their campus paper that at a meeting of the university Komsomol on April 20, 1989, some rather interesting resolutions were adopted. For instance, it was put forth that the Komsomol should move towards becoming an independent community organization that would act as a vehicle for the socio-political activities of those Soviet youth who wanted to join, and the corollary, that it should stop presenting itself as an organization that caters to the interests of all Soviet youth. It was also put forth that students should be allowed to leave Komsomol without the fear of retribution.

Most importantly the Komsomol at KSU has come out in support of Narodnyj Rukh Ukrainy za Perchudovu (People's Movement For Restructuring in Ukraine), similar to the one SUSK had to do so. This in itself created quite a stir in the establishment. (For fairness, I should add that the Komsomol at Kharkiv U. is also addressing the issue of Narodnyj Rukh. However, the leadership there has decided to leave the decision up to the student masses, and is planning to hold a referendum. When it is to take place, and how it will be conducted, is unknown at this time.) They have also proposed the formation of a nezaleznyj dyskusijnyj kljub (independent discussion club), and a nezaleznyj dyskusijnyj stand (independent discussion stand). Thus, there was reason to feel encouraged, and on a basis upon which to hope that perhaps the Komsomol at KSU would treat us in a more honest and sincere manner. They didn't.

These developments appear to indicate that Komsomol is changing, but that the Komsomol, or whoever controls it, is not yet ready for closer ties with the West. There were other reasons for our decision. For instance, it goes without saying that the question of exactly who would make up the delegation that was to visit Canada was never clearly answered. During a conversation with Kiev Komsomol I was told that this

would depend ultimately on who had enough money, and who could get plane tickets. Oddly enough, there would be no objective selection process, similar to the one SUSK had used.

At one point, the Secretary of International Contacts told me that it would be nice if through the exchange Soviet students could work in Canada. The money they earn would then be used by Komsomol to buy western office technology. I'm not sure if these are the proper motives for cultural exchanges.

(For a second or two, I almost wanted to go through with the exchange, just to see if the "students" they send over would be able to speak Ukrainian.)

There will not be an official exchange with Komsomol at KSU this year. But, if all goes according to plan, there will be a group of students from Ukraine at SUSK National Congress. Despite the efforts of the Komsomol, we were still able to meet many "real" Ukrainian students. In that respect the trip was tremendously successful. Six of these students, two from each of Lviv, Kiev and Kharkiv, have been invited to Canada. At this point, the uncertainty lies in whether or not they will have enough time to arrange for visas and plane tickets. With a little luck, the first ever SUSK-Ukraine student exchange will be a reality.

future BAKERY

739 Queen Street West, Phone: 368-4235
Now Licensed by LLBO

CHOLKAN

OVER
30
YEARS OF
SERVICE

OVER
30
YEARS OF
SERVICE

R. CHOLKAN & CO. LIMITED • REALTOR

КУПНО, ПРОДАЖ та ОЦІНКИ РЕАЛЬНОСТЕЙ

R. CHOLKAN & CO. LIMITED, REALTOR

REAL ESTATE — APPRAISALS

EXECUTIVE OFFICE —
527 Bloor Street West, Toronto, Ontario, M5S 1Y5, (416) 532-4404

METRO BRANCHES:

Central — 527 Bloor St. W., Toronto, Ont. M5S 1Y5 (416) 532-4404

West — 2316 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6S 1P3 (416) 763-5555

Etobicoke — 5302 Dundas St. W., Etobicoke, Ont. M1B 1B2 (416) 236-2666

Out-of-Town Branch — Main St., Port Stanley, Ont., P0B 1L0 (705) 385-2988

у справах загальної асерації звертайтеся до асераційної компанії

CHOLKAN

INSURANCE BROKERS LTD

5302 Dundas St. W., Etobicoke, Ont. M1B 1B2
Tel. 239-7713

Щоденник поїздки СУСК - групи

Оксана Родак

"Дороги іншої не треба
Вони зорить чумацький шлях
Я їду від тебе і до тебе
Во золотих твоїх стежках."

Слова з сучасної пісні
"Україно", співає Тарас
Петриченко

Багато українських студентів в Канаді, хоч живуть далеко від країни їхніх батьків, розуміють значення їхнього українського походження. Тому Союз Українського Студентства Канади вирішив організувати подорож по Україні з метою познакомити між собою українських і канадських студентів.

Сьомого травня наша делегація приїхала до Києва на запрошення Київського Державного Університету ім. І.І. Шевченка. нас гостинно привітали студенти-комсомольці. Чотири дні були ми в столиці України, бачили Печерську Лавру, Золоті Ворота, Володимирський Собор, ботанічний сад, Київський університет, музей Шевченка, бачили оперу італійського композитора П. Масканьї *Сільська Четь* виконана по українському і балет М. Равеля *Болеро*. Івагалі, Київ прекрасне місто, особливо цвіт каштанів на вулиці Хрещатки! Мене дуже здивувало відсутність української мови. Майже всі написи та афіші по-російськи, у крамницях всі справи поладжуються по-російськи мовою, на вулицях не чути щоб люди спілкувалися українською мовою. Це мені було особливо боляче і від того ж дня я рішила, що буду старатися вживати українську мову якнайбільше.

Одинадцятого травня зупинились у Чернігові. Тут багато стародавніх церков. На жаль велика кількість була закрита. Ікаво було побачити історичний музей (колинши Катеринська церква), де зберігаються рукописи Шевченка, Забіли, Куліша, Костомарова. Також пробували ми знайти хату Івана Мазепи, але ніхто не міг нам сказати де вона з великим трудом ми її таки знайшли. Вона була в густих частинах парку і не було меморіальної таблички.

Дванадцятого травня поїхали ми до Харкова, де попереджували, що колінши столиці України ще більше зрусифікована ніж місто Київ. На наше велике здивування, студенти, з їхньої власної ініціатиби, дуже гарно нас прийняли, ми відразу відчували що це наші щирі приятелі-українці. Вони водили нас по місті, показали нам могилу Хмельового, пам'ятники Гулак-Артемовського і Кропивницького. Зустрілися з поетом Стефаном Сапел'яком, а в університеті, зі студентами, викладачами і людьми які цікавилися нами - студентами-письми з Канади. Було приблизно 80 осіб (ми розказували присутнім про діяльність СУСК-у, про життя українців в Канаді і показували їм діякознітки. Це ми робили майже в кожному місті.) Тоді були

Стрича з Богданом Ткаченком і Валентином Шабрином
Meeting with Bohdan Tkachenko and Valentyn Shabrin.

питання і відповіді: чи ми говоримо українською мовою між собою, які в нас політичні студентські молодіжні організації, кого ми підтримуємо під час змагань гокею - команду СССР чи Канадську?

І історичному музеї в Харкові, ми бачили такі написи: "Ві спільній боротьбі проти спільних ворогів-царизму, кріпосників і капіталістів, а також проти іноземних загарбників зростає і міцніє дружба трудящих Росії і України." Тарас Шевченко

"...остигувая визвольну боротьбу українського народу, його єдиний з трудящим Росії, викривав феодально-кріпосницький лад." Це нас дуже сердило бп ще й досі не підніється правдива історія України, а Шевченкові слова - фальшиві і цензурюють. Такі щитати вибирали окуту відвідувати інші музеї і з часом ми перестали звертати увагу на подібні написи.

Тринадцятого травня приїхали ми до Жолтави. Зустрілися зі студентами політехнічного інституту. В їхньому інтерв'ю, ми почули чудовий український народний спів. Їм не могли повірити, що це не професійні співаки. Також не могли повірити що не мали нагоди з ними розмовляти!

Непримемне враження лишалося з Волтави. В цьому історичному осередку української культури нам показали пам'ятники Шелкїї Вітчаньяїні Віїні і Петра І Црада, ми були в хаті Котляревського де не бачили примірника *Енеїди* по-українськи. Коли ми просили, щоб нам показали місце, де відбувся бій під Волтавою, нам відповіли: "ну, це там де Петро І виграв бій" і повели нас у ліс, де хотили показати свою гостинність. На жаль, випад дощ і автобус застряг в болоті. Не стану описувати, як хлопці пробували витягати автобус, але настрій це більше погіршав, коли наші товариші

почали співати російські пісні після кількох українських. Це такий був день в Жолтаві.

Шістнадцятого травня ідемо автою до Кіровограду. Українські дороги нікуди! Вони нас добре потрясли - це вам не *гайвік 4011*. Дорогою бачили безліч пам'ятників Ленїну і напїсн: *Слава труді! Слава робітничому класі! Народ і партія єдиї!* У Кіровограді в педагогічному інституті ми зустрілися зі студентами та викладачами. Нас дуже здивували написи та гасла, які переважно були по-українськи. Це перший раз, що бачили такий поширений вжиток української мови в інституті або університеті. Тут також на 90 відсотків викладачі лекцій є по-українськи.

Два дні відпочивали на Хуторі Надія заповідник-музеї де жив драматург Карпенко-Карп. Серед тополь, осик і верб ми перший раз почули спів солов'їв зозуль та жайворонків. Це та Україна яку оспівують наші поети і письменники.

Десятьнадцятого травня приїхали до Запоріжжя. Були на острові Хортиця, бачили Дніпрогес. Ії музеї на острові, наші групи тяжко було зорити провідника, що говорив по-українськи. Нам пропонували переключача, але на наше надолегливе домагаїня, такі знайдене обсягу, яка виїла говорити по-українськи. Тут, де колись був осередок козаччини є тільки одна українська школа, і то наліваїгліська! На зустріч в університеті приїбуло приблизно 30 осіб, які нас розпитували, після того як побачили діякознітки, про наше свято державности, про історичні джерела, а також загальні питання "Чи багато безробітїя?" Чи ми хотїли б жити в Україні? В нашу чергу, ми також їх запитували, що їм значить бути українцями. Один чоловік відповїв, що треба любити мову і культуру пам'ятати тополї біля ставка, любити батьківщину. Нам

стали видно, що багато люблять Україну, її культуру, але тільки на словах.

Двадцятого травня - Одеса. Ми тут зупинилися на два дні. Мали нагоду походити по місті, побачити в театрі італійську оперу *La Boheme* (по-російськи), покататися в Чорному Морі і човном поплисти до Успенської семінарії.

Двадцять другого, травня вернулися до Києва а з Києва поїхали до Канева. Біля пам'ятника поета в день, коли тїло Шевченка було перевезене з Ветербурга до Канева, виступали діти - бандуристи, співаки. Всі приїхали сюди вшанувати пам'ять найбільшого революціонера-демократа. Віднімаючись на Тарасову

гору (понад 300 сходів) ми думали, що побачимо імпозантний пам'ятник Тарасові Шевченкові, але насправді, він зовсім невеликий. В музеї багато факсиміле творів, малюнків та картин Шевченка. Єдине, що було цікаве - це перекази *Заповіту* понад 100 мовами.

Наступного дня ми приїхали до Львова. Вершині раз почули, що на вулицях люди говорять українською мовою. Тут ми мали нагоду побачити п'єсу *Гайдамаки*, сценізаїї Леся Курбаса, у театрі ім. М. Заньковецької. Ми зустрілися з членами товариства *Львів* де нам показали відео зі заворушень у Г'рузїї, а також, відео з гайко владштоване товариством. Були на установчому засіданні Львівської філії товариства *Меморіал*, яке

відтворюватиме правдиву картину репресїї і терору, відновлюватиме історичні пам'ятки українського народу і т.п. Дуже цікаво було побачити пропонуване місце пам'ятника Тарасові Шевченкові. Люди тут постійно збираються, переплещують вірші Шевченка, Івасюка, та сучасних поетів. Місце покриті квітами, портретами поета, та навіть синьо-жовтими прапорами!

Настрій тут стихійний

Двадцять восьмого травня повернулися до Києва. Це був День Києва. На Хрещатїку маса людей - відбулася велика парад, на Андрїєвському узвозі - мистецька вїставка, де не-де збирають гроші на музей Івана Макаронїча Гончара і відписи на користь справи української мови, мистецькі групи виступають всюди по місті. Мали нагоду відвідати хату-музей І Гончара і послухати лекцію письменника Євгена Свєрстюка *Недрукованїй Шевичко*. Захоплени собором св. Софїї в якому побачили

позолочені іконостас фрески, саркофаг Ярослава Мудрого. Бачили також графіти на стїнах, писані духовенством і простими людьми. Деякі мають релїгїйшї *Посопїї*, *долозїї!*, *персональні (відлїй козу-моу)*, чи історичний зміст (*Ярослав Мудрий помер 22-го лютого*). Швидко Байкове кладовище, на якому поховані П. Сосюра, М. Рильський, І. Нецїїн-Левїцький, М. Лїсенко, В. Тичїна. Ми поклали квіти біля пам'ятника М. Грушевського, на якому не було дано народження чи смерті. На нашу зустріч в університеті приїшло менше ніж 20 студентів. Ми сподївалися, що наші господарї зорганізують кращу зустріч.

Першого червня вїїхали з Києва. На леговїшї ми дуже розсердилися, коли почули, що можна вївозити тільки 20 кілограм багажу (вїозити можна 64). Дехто з нас заплатив 162 доларї за надмірну вагу. Дїюна система!

Я дуже задоволена подорожжю на Україну: зустріли багато цікавих людей, побачила власними очима рїдкий край, і відчула рїзницю між соціалїстичною і демократичною системами. В УРСР нам часто казали, що *все гаразд*. Люди затримують традиції та фольклор, але цього мало, щоб бути свідомим українцем чи україночку. Вже є початки українського народнього руху - це ми найбільше відчували у Львові. Нам, студентам, треба їхати в Україну, поки кордонї відкриті, знайомитися з українськими студентами, і підтримувати їх у стремлінні до українзаїї.

Весна, мабуть рука
(як приходить обережно
нізвідні владштовучи
вібно, в яке люди заглядають
тоді
люди тупо зазирають
владштовучі і, мїняючи місце
обережно чуже там
а зване тут

Щерствалюючи все обережно

Весна, мабуть
Рука у вікні
(обережно тут і
Стар пересуваючи Нові і
Тамі речі, тоді
люди тупо зазирають
переставляючи може
дріб квітки тут кладучи
дрїом повітря там і

не розбїгаючи будь чого.

e.e. cummings
Щеркелан Тарас Гула

Народний Рух України (НРУ) і Студенти

Левко Заноза

блакитні прапори і тризуб. Тут же студенти університету розповсюджували летючки, віддруковані на комп'ютерах, з поясненням національної української символіки, так як довгий час на Україні проводилась антинаціональна пропаганда, коли древню українську символіку таврували бандерівщиною.

Київ - вже п'ятий рік до нас на Україну "поже" перебудова. Але відсутні її справді стало можливим тільки зараз. Надто могутній опір прогресивним силам. Перебудова почалася у Москві, ініціатором її став Михайло Горбачов, який і звернувся до народу з ідеєю радикальних змін на крає. Народ відповів не оплесками, як це було прийнято у доперебудовчі часи, а дією. Створення народних національних фронтів стало знаменням останніх років по всіх союзних республіках і в той час, коли прибалти переводять свою економічну структуру у незалежну від всесоюзного бюрократичного апарату, Україна загомоніла про Народний Рух. Наша згода з політикою змін Горбачова - у Народному Рухі. На жаль, вона проявилась пізно, але все ж таки проявилась.

Думки про Народний Рух України за перебудову (далі НРУ) напружаними від тої, що народ "в основному не прийняв ідею створення НРУ" як вважає В. Шербицький, до тієї, що НРУ існує незалежно від того чи хоче цього, чи ні. Але не стільки важливе те, що кажуть, у порівнянні з тим, що робиться насправді.

19-ого травня у першій аудиторії кібернетичного факультету Київського університету відбувся установчий збір НРУ, де була обговорена, а потім утверджена ідея створення всеуніверситетського відділення Народного Руху, обрана координаційна Рада, у складі якої студенти різних факультетів. Створення такого всеуніверситетського відділення було обумовлене багатьма причинами. Протягом останніх місяців на різних факультетах створювались осередки НРУ. Довстала проблема комсолідації сил, обміну інформацією, видання спільного друкованого органу. До університетського відділення Народного Руху мають можливість вступити будь-хто зі студентів університету, незалежно від поглядів. Цим за своєю суттю і відрізняється об'єднання студентів у осередок НРУ від таких формальних організацій як комсомол.

За "доброю" традицією кнпської міліції органів було заарештовано не менше п'яти молодих осіб. Вони були схоплені без висутих звинувачень. Події ці відбувались буквально за спиною Шевченка. Народ вимагав повернути заарештованих.

Після вимог народу заарештовані були відпущені. Люди несли їх на руках, над головами їх маюрили жовто-блакитні прапори. Це була перемога над несправедливістю. Вперше у Києві я був свідком того, як національні прапори не тільки розгорнули, але й згорнули. Це була перемога народу, він повірив у свої сили.

У газеті "Вечірній Київ" за 27 травня виступила група українських інтелігентів на захист національної символіки. Хоча цей невеличкий матеріал і був опублікований у "оточенні" двох дещо інакшого спрямування, але факт його опублікування сам говорить за себе. Інша кнпська преса ноєб'єктивно висвітлює події.

28 травня, на День Києва, у гурті знову замаюрили жовто-блакитні та малювали прапори. Молодь співала козацькі пісні. Цотім стався похід від Андріївської церкви через весь Воєл вни. Цей факт утверджував те, що сталося коло пам'ятника Шевченкові.

"Із жок знати істину серед вигуків збуджених партій", писав Шіллер. Я можу лише додати: ще тяжче її шукати без вигуків, під одноманітний "гул" однієї сторони. Пі, які "гудять", мусять зрозуміти, що намагання задумати природні процеси ніколи не преведуть до їх зникнення, а напакі, до представлення найбільшою їхнього чисельністю. Свято почалося о п'ятій годині вечора, коло своєї молоді підіяла жовто-

В центрі міста в Львові Місце цілоденних зборів Downtown Lviv. 24 hour meeting place.

Дядя Нестор проповідує членам Товариства Лева Papa Nestor holds forth; members of Tovarystvo Lev listen.

Вхід до музею Івана Гончара. Entrance to the museum of Ivay Honchar.

575 QUEEN STREET WEST TORONTO, ONT., CANADA M5V 2B6

PHONE (416) 366-7061

Arka Ltd.
UKRAINIAN BOOK STORE & GIFT

W. KLISH M. STECKO

TRP
TRAVEL WITH THE PROS...

BLOOR TRAVEL AGENCY LIMITED

Ihor Kuryliw and Markian Kohut

1190 BLOOR ST. W., TORONTO, ONTARIO M6H 1N2
TELEPHONES: 535-2135 — 535-2136

WEST ARKA

Gifts
Ukrainian Handicrafts
Art, Books, Ceramics
Records, Typewriters
Jewelry, Newspapers
Embroidery Supplies

2282 Bloor St. West
Toronto, Ont. Canada
M6S 1N9
Tel: (416) 762-8751

Панель бонзів

А.Г.

(ГОРОНО) - Такого-то дня, такого-то числа ми були свідками, а дехто і учасником, зустрічі декількох наших інтелектуалістів з громадською організацією управління Українського Народнього Дому.

У своїх виступах пани інтелектуалісти торкнулися проблем сучасної України і тих процесів, які зараз там відбуваються, показавши при цьому свою компетентність і обізнаність з даною темою.

Вершій виступаючий інтелектуаліст, пан Шперлюк, який є професором політичних наук при Мічиганському університеті, в загальних тезах сформулював економічно-політичну ситуацію, що склалася сьогодні на Україні. Він висловив декілька контрверсійних думок з метою (як і сам признався) спровокувати дискусію. На жаль, це йому не вдалося, бо за браком часу, який необхідний для того, щоб розрухати нашу сонливу громаду справжню дискусію так і не встигла розгорітися.

Наступний виступаючий професор Фізер університету Rutgers зачепив проблеми культури і зокрема літератури в сьогодиншій Україні. Дав декілька ушліплених характеристик найновішому виданню Української Літературної Енциклопедії і відзначивши на ряді прикладів її половинчатість і тенденційність

Можливо виступ професора Фізера був надто специфічно-професійно-літературознавський, або навпаки, надто примітивно-спрощений, бо трохи нудно частину шановної громади.

Більш цікавим був виступ професора Кравченка, Канадського Інституту Українських Студій, третього і останнього інтелектуаліста, останнього з виступаючих, хоч в залі було їх більше, цих світлич наших голів, не зважаючи на все наше безголів'я, про яке мова буде далі.

Професор Кравченко схарактеризував стан сьогодиншньої України та її всього Радянського Союзу, як стан глибокої і повної кризи, навіть ряд переконливих статистичних даних, як наприклад 50-те місце СРСР у світі по рівню соціального забезпечення людей, 51-те місце у світі, щодо тривалості людського життя і т.д.

Криза у всіх ділянках і сферах життя, від економіки і політики до освіти і культури, разом з медичною і екологією, включаючи кризу думок і душ у туподумних і малодушних членів "найсправедливішого на Землі" суспільства.

Доповідач зазначив, що сьогодиншні Політибори Горбачова прагне створити динамічну економіку, забуваючи при тім, що без динамічної політичної системи це не можливо. А дана однопартійна система при всіх своїх гаслах

"перестройки" "демократизації" і "гласності" такою бути не може.

З шістьма твердженнями, висловленими доповідачем, важко не погодитися. Але виникають певні застереження, коли доповідачі, зокрема професор Кравченко, заторкують питання характеристик рухів і сил, які нуртують сьогодні в Україні.

Виникає враження, що наші інтелектуалісти черпають свою інформацію через спілкування з офіційними сьогодиншніми діячами України, та через українську офіційну пресу, зокрема *Літературу України*, яка безсумнівно є на сьогодиншній день справді досить демократичним і сміливим (як на міркі "найсправедливішого на Землі" суспільства) друкованим органом.

І яке ж складається уявлення про ці сили і рухи що нуртують?

В першу чергу треба зазначити, що місцем де куються найсмисловіші і найдемократичніші думки (добре що вони тепер такі куються, а не каються, як це ще так недавно було) є Спілка Письменників України, зокрема *Література України* (є їхнім пресовим органом).

За письменниками та іншими орачами і сіячами культурної ниви що посієм, те й пожнеш! Ідуть науковці, які починають теж проявляти громадську сміливість і чинити непослух партійно-бюрократично-гальмівній політиці верхівки українського партапарату на чолі з нашим горезвісним товаришем Шербицьким.

А яке місце дисидентів, задля яких так розпалюються всі ці наші *Гомони і Свободи*. Що вони?

А вони, при всій нашій повазі до них, значної ролі у всьому цьому, видається, не відіграють, бо що собою представляють їхні заяви і збори по приватних квартирах?

А маси, (яких, вважається, ще треба перетворити у народ) хоч і показали на останніх виборах всю свою невпору і партійний апарат, є "стихійними і сліпими". Згадавши маси, доповідачі побоювалися бунтарських проявів гніву, які можуть мати гіркі наслідки, як це вже не раз бувало. А нам зараз, мовляв, треба успіху, а не бунту.

Маси - неорганізована стихія, а голови, яка б їх організувала і повела (куди?) теж нема, бо й де взятися голові в цьому "третьому світі" де, виявляється, з інтелектом взагалі тугувато, розумували наші інтелектуалісти.

Ось такі у нас справи з тою нашою обкраденою знівченою безголовою Україною!

Але, як казав "син турецького підданого" Остап Бендер - "Захід (читай - діаспора) ти поможе".

Хоч коли говорити про поміч, значає наш інтелектуаліст, то треба признатися, що і у нас ще

нема певної організованості і голови, яка б конкретно знала чим домогтися.

Там нема голови, тут нема голови.

Україно, Україно, деж твої голови? Невже тільки на палах?

Але є чудова ідея - збирати інформацію про потреби України. А нуте пенсіонери і пластуни, бізнесмени і орачі культурних нив, гада всі на Україну за інформацією. Даймо контакт II. На їхню кризу ми контактом щось і придумамо. На їхній "третій світ" вдіримо комп'ютером.

Верша група юнаків і юначок - до бою Виліт на Україну 1 липня. Вперед на схід! На тихі води на ясні зорі!

Ось такий образ сьогодиншньої України виявлюється з виступів наших інтелектуалістів.

Що стоєється останніх гасел і закликів, то вони трохи сконкретизовані автором. Які ж у автора застереження щодо цього образу?

В першу чергу автор не може погодитися з оцінкою ролі дисидентів у сьогодиншніх подіях.

Як що ми уважимо переглянемо ті всі друковані в *Літературній Україні* думки, що "куються" в спілці письменників, то всі вони мають вже по 20 з гаком років і власне наші дисиденти, такі як В. Чорновіл, М. В. Горинь, Оседич, Гель, Каравацький, Мороз і багато, багато інших півсували їх ще в дрімучі роки Брежнєвізму і в тришки менш дрімучі часи веселої Хрущова. За що потім купу літ мали нагоду милуватися (через колючий дріт) петражамі Мордовії і Магадану.

В той час, як наші сміливі спілчані мочки жували балічок і ковтали фрикадельки на літературних бенкетах в "Будинку творчості", мнлюючись крайобразом Криму чи Кавказу, і крім ситої відрижки ніщо не турбувало їхнього блаженного спокою. Отримуючи за свій спокій гонорари, різні титули і бляшки.

Спокійно жерли, спокійно писали, а хто був трохи неспокійний - заспокоювали дружніми порадами: "Туди розсудливим, будь дипломатом, не лій на роги..."

Хто ж був надто неспокійний, то його заспокоюванням займалися відповідні правоохоронні органи. Які захищали єдине право громадян, право на спокій. А ті громадяни, які не хотіли того сонного спокою? Що ж, бажання їхнє "найсправедливіше у світі" держав теж задовільняла і спокійно вони вже не мали.

В ті часи ці неспокійні були чи не єдиним подразником, який не давав народові заснути на віки вічні.

Зі сходом цієї досить мерехтливої зорі плентильного счасья!

Першими в бій проти сонного царства знову кинулися вони -

дисиденти. Згадаймо київський УКК (Український Культурологічний Клуб) і всі коліції, що розгорілися навколо нього. А тільки трагічний Чорнобиль, бичем оперізавши мільони дрімлючих рабів, примусив ворухнутися наших спілчан.

Час дав їм можливість спокійувати свій рабський спокій і більшість з них використали цю можливість.

Але є люди яким нічого не треба було спокійувати, які мужньо піли з гіркої чаші правди і неспокою і які сьогодні відіграють у всіх подіях на Україні далеко не ролю квартирних змовників, як це випливає з доповідей наших інтелектуалістів.

Якщо ми пригадаємо події Львова трохи більше річної давності, то побачимо, що тою силою, що вивела людей на вулиці на перші на Україні багатолюдні демонстрації, були ніхто інші, як наші "квартирні змовники".

Всі масові мітинги, які відбувалися у Львові протягом минулого і початку цього року, що відіграло надзвичайно важливу ролю у бурхливому зрості національної свідомості і громадянської сміливості, у творенні з натовпу народу були організовані дисидентами.

Це вони деруть горлянки на мітингах, це їх розганяли палицями і псами у мітингові четверги. Це вони мають на своєму конті вже у час "плентильної" перебудови по декілька судових справ, арештів, адміністративних стягнень і побоев, влаштованих "невідомими" молодчиками, під маскою яких ховаються професіонали з певних органів сумнівною репутацією.

Крім мітингового крикунства, ці "квартирні змовники", до речі, ведуть ще і велику конструктивну роботу.

Вони є безпосередніми творцями і ініціаторами переважної більшості всіх рухів і організацій, які творяться, включаючи і "Товариство рідної мови" і "Народний фронт". Шіпсис під вимогою надання українській мові статусу державності вони почали збирати ще з 1986 року.

Вони є тою живою силою, що надихає молодь і молодіжні неформальні організації. Вони спромоглися в цей час, не маючи ніякої матеріальної бази, на видання *Українського вісника*, *Світла-зілля*, *Катедри*.

Вони, особливо Гель, є натхненниками релігійного руху за галедзацію Української Католицької Церкви і за незалежну Українську Православну Церкву. Ірина Калинець була однією з ініціаторок створення жіночих марійських дружин.

Вони порушили питання національної символіки і те, що сьогодні на Україні народ виступає під національним прапором, в першу чергу їх заслуга.

А що ж наші львівські спілчані? Вони в той час, коли царства знову кинулися вони - **продовжиться на ст. 9**

Кобзар біляс до Канева
The kobzar at the gates of Kaniv.

продовження із ст. 8

"квартирні змовники" будили сплячих, відсиджувалися за забарикованими дверима свої спілки і пасивно спостерігали через шпарину як молодички з 6-ої роти брутально розганяли людей, на охороні гідності і духовних чеснот і прав яких, як це не раз б'ючись кулаками в груди, заявляла письменниця братія, вони стояли.

За винятком єдиного Р. Біратуня вони вічікували. Навіть деякі львівські науковці, особливо з інституту суспільних наук, проявили в той час більшу сміливість, ніж спільчанські маїстри пера.

Коли ж через шпарину в забарикованих дверях львівські спільчани побачили, що чорною працею "квартирних змовників" створено активну ситуацію, і це вже не поодинокі вияви "екстремізму і буржуазного націоналізму," а такі масові народний рух, вони поспішили приєднатися до нього, один наперед другого заявляючи про свою національну свідомість і громадянський патріотизм,

при цьому не забуваючи час від часу краєм ока позирати на товаришів з похоронної бригади Шербицького, яка було вже поховала всю цю Українчину, а тепер стояла з переконаними від люті обличчями і бачила, як та Українщина почала знову вилазити з могилки і підсаджували і підпихали її все тіж "квартирні змовники".

Чи вилізе?
Я не хочу кидати камінь роздорі між спільчанами і дисидентами. Зрештою кожна людина має право на спокую своїх гріхів, і добре, коли вона те право використовує.

В сьогоденній ситуації потрібно використовувати для боротьби за перемогу ідей правди і волі всі сили і дисидентів і спільчан і партійців, що стоять на нових позиціях. Тільки в єдності всіх сил (про що треба було б і нам в діяспорі пам'ятати) запорука успіху.

Не можна також повністю утотожнювати позицію львівських спільчан і київських.

Львів був взятий як приклад автором з тих міркувань, що він сьогодні є авангардом на шляху боротьби за ідеї демократії, правди,

національної свободи, і власне в ньому вирішальну роль у цій боротьбі відіграють дисиденти ці "квартирні змовники," як про них висловився один з виступаючих інтелектуалістів.

Ситуація на Україні зараз надзвичайно складна. Питання стоїть в тому, наскільки Україна готова до розв'язання цієї ситуації.

Готовість України буде залежати від двох причин: рівня національної свідомості народу і від того горезвісного питання голови. Чи буде та сила, що зуміє очолити цей народ.

Це є ті два магістральні шляхи, на будівництві яких повинні сьогодні інтенсивно працювати всі свідомі українці як на Україні, так і в Діяспорі.

1. Народна мудрість (Шереважно нею користуються ті, що не мають власної)²
2. До даного випадку, будемо надіятися, це не стосується. Дримітка автора.
3. Рівень шкідливих відпадів у тихих водах і радіоактивного випромінювання ясних зір.
4. Російська цитата з Пушкіна.

Президент Блізюнік виріває членство з кандидатом (Остап Скрипник) Президент Blyzniuk frees Ostap Skrypnuk, victim of fascist oppression.

КЛАВДІЙ - ЧЕРВОНИЙ - ДЕЗЕРТИР

ЧУСШ ВЛАСТЬ
А ЛУ ВІЛАЗЬ
ЧУСШ КІПЬ
ОСІДЛАЙСЬ

КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
БАБА, БАБА

ДЕ ХВИЛІШ МІДІ?

ХТО БАЧІВ МІДІ
ТИХ НЕМАЄ
ЖОВТІТЬ ГРАЄ
Б'УБЛІЧКОМ ФІДІ
ЗІРКОЙ МІРКОЙ ПІА ШТАНШІ
ГОЛОВУ МІЛІЛЛА
Б'УБОГІЧІКІ, Б'УБОГІЧІКІ
ГОЛОВУ МІЛІЛЛА
СІЛЬСКА РАДА П'ЛІКІІ ТАК

ДЕ ХВИЛІШ МІДІ?

ДЕ ХВИЛІШ МІДІ
ЗІРКОЙ МІРКОЙ ПІА ШТАНШІ
Ш Ш Ш Ш Ш
Ш Ш Ш Ш Ш

ЧУСШ ВЛАСТЬ
А ЛУ ВІЛАЗЬ
ЧУСШ КІПЬ
ОСІДЛАЙСЬ

КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
БАБА, БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
КЛАВДІЙ БАБА
ІГОЛОВА БУРАК

колезький асесор

**NO DEBATE.
RESOLUTION.**

FOR COURTEOUS FRIENDLY SERVICE

COMMUNITY TRUST

2271 BLOOR STREET WEST, TORONTO, ONTARIO, M6S 1P1

**UKRAINIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED**

- AUTOMATED TELLER MACHINES AT ALL FOUR LOCATIONS
- SCHOLARSHIPS FOR UNIVERSITY OF TORONTO
- FREE, INTEREST EARNING CHEQUING ACCOUNTS
- DAILY INTEREST AND REGULAR SAVINGS ACCOUNTS
- TERM DEPOSITS AT ATTRACTIVE RATES
- CDN. AND U.S. TRAVELLERS' CHEQUES, MONEY ORDERS

INQUIRE ABOUT OUR COMPLETE RANGE OF SERVICES

FOUR CONVENIENT LOCATIONS

295 COLLEGE STREET
TORONTO, ONTARIO
922-1402

225 THE EAST MALL
ETOBICOKE, ONTARIO
233-1254

2397 BLOOR STREET WEST
TORONTO, ONTARIO
762-6961

3635 CAWTHRA ROAD
MISSISSAUGA, ONTARIO
272-0468

Невелика розповідь про студентів

Валентина Теличенко

Валентина Теличенко, член "ГРОМАДА" часопису квітні 1989 року виключена з факультету державного університету ім. Тараса Шевченка.

Комітет (Шартом) фізичного факультету деклав всіх своїх зусиль до того, щоб приборати до рук новоявлені націоналістів, не дати розростись небезпечному вогнищу, але це йому не вдалося.

Після закінчення основної частини вечора, студенти заціпилися для того, щоб поговорити про те жакливе становище, в якому виявився Україна за роки великого Радянського владн. Не дивлячись на часом у вигляді дружних порад часом відвертих погроз виступи парткомівців, всім студентів-фізиків постановили збиратися щотижня, виробити свій статут і створити свою студентську організацію, яка боролась би за відродження національної самосвідомості українців.

Хто ж вони, ці студенти-фізики? Звичайні собі молоді люди, кому ще боліло серце національними проблемами Були серед них зовсім юні і недосвідчені особи, так і ті, хто вже був у 1983-ому році виключений із університету за націоналістичні гріхи. Стільки до них предналися студенти інших факультетів -- історичного, радіофізичного, біологічного, філологічного та інших. Серед членів Громади була велика

кількість не студентів, поскільки ми вбачали велику необхідність в роботі з усією громадськістю Києва та республіки. У товаристві об'єдналися робітники та інтелектуалці, а до повнолітні люди їх однако те почуття, що його намагалися вбити протягом не одного століття -- почуття того, що ми українці, відчуття коренів, що нас живлять, з яких ми проросли. А до сьогоднішнього дня будь-які усвідомлення себе людиною було невідгнітним будь-яким гнобителям України, то ж ситуація здивування не викликає.

Та повернемося до Громади. Врешт на все, слід сказати про події, що відбувалися навколо Києво-Могилянської Академії, адже саме Громада першою привернула увагу киян до цієї проблеми. Мітинг біля стін Києво-Могилянської Академії був другою такою подією після 26-ого квітня (день Чорнобильської трагедії) того ж року, коли до мітингуючих було застосовано силу, і їх затримала міліція. Саме ці події підготували ґрунт для всіх наступних мітингів. Крім того Громада підготувала і провела велику кількість диспутів, вечорів, веда пропагандистську і агітаційну діяльність.

Але протягом існування Громади її ставили тяжкі перешкоди позбавили нас приміщення, в якому б можна було збиратися для диспутів.

відверто нас цькували в пресі, залякували студентів, безпідставно затримували їх міліціанти і чиновники КДБ та інші різні членів на розмови, натискали керівництво університету.

Ось кілька прикладів. Літературно-музична група Громади підготувала вечір творчості Василя Симоненка "Я для тебе горів український народ" -- університетський партком його заборонила і найбільш активних членів Громади виключила з університету. Рукami університету було задумано Громаду.

З часу виникнення самого товариства, було засновано і його часопис Дзвін. Після фактичного знищення Громади Дзвін залишився і самостійно діяв. Ми, редакція Дзвону, знаходимося в складних умовах. Не маючи ніякої поліграфічної бази, змушені видавати часопис на друкарських машинках. Тираж мізерний. На сьогоднішній день, підготовано шість номерів часопису. Ми домовились, що його видаватиме видавництво "Смолооскит", але він більше потрібен тут, на Україні, українському читачеві. Дзвін піднімає багато найбільш актуальних проблем. Це невідцензурний часопис, який намагається довести можливість існування плюралістичного періодичного видання у Дзвіні друкується лише те, що не може бути надруковане в

офіційній пресі. Це і праці відомих українських дисидентів-шестидесятників і студентські статті, шліф рад інтер'ю та редакційні статті про ті чи інші події.

На сьогоднішній день в різних університетських містах Києва існує біля десяти різних організацій подібних Громади. На жаль, вони значно слабші за неї. Крім того, у Львові де сильна, як на мою думку, організація -- Товариство "Лєва", та ще кілька подібних по республіці. Впевнена в тому, що всім їм необхідний зв'язок із своїми однолітками за кордоном, лише єдиною громадою ми зможемо досягти якихсьбудь позитивних результатів. Ми були б дуже раді навести тиесний зв'язок із членами СУСК-у. Це б сприяло не лише духовному збагаченню окремих осіб, але й прискорило б вихід України на світову арену як однієї з європейських держав. Подолати наявне економічне беззр'яв'я України зможе лише при активній підтримці та сприянні українців в діаспорі. Ми брати і сестри, ми пагони від одного кореня, і спільною нашою метою це повернення України того, що вона заслуговує. На сьогоднішній день маємо ситуацію, що янайбільше цьому сприяє, то ж "єдналимось, боримось -- ЦОБОРЕМО!"

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля!

(КІШ) - Громада виникла в той час, коли Україна ще майже повністю перебувала в тому стані, що так подобався її "старшому братові" -- дружньому російському народові". На початку березня 1988-ого року, у зоні нібито погідному студентському середовищі, з'явилася якась трипожній течії, що збурили, захищували його, і, хоч можливо зробивши не так багато практичних справ, Громада чинило збробила в плани боротьби з летаргічним сном, що вів Україну в небуття.

Вочиналося все із Шевченківського вечора 10 березня 1988р., що зробив страшенний переполюх в стінах Київського державного університету. Небувала доти ситуація студенти фізики незалежно від університетського комсомолу підготували літературно-художню композицію на честь Великого Кобзаря. Партиійний

We're your full service Credit Union!

You're invited to check out our full range of financial services and find out how they can work for you.

Checking accounts, savings accounts, RRSP's, loans, mortgages, money orders, travellers' cheques and more. Your Credit Union has a complete line of financial services to meet your needs.

We can also help you plan a financially secure retirement, save for a house, take out a loan or manage your daily finances.

Count on us for competitive interest rates and service charges, convenient hours and friendly helpful staff.

We're your full service Credit Union. Look to us for all your financial needs.

SO - USE CREDIT UNION

2299 Bloor Street West, Toronto M6S 1P1 • (416) 763-5575
406 Bathurst Street, Toronto, Ontario M5T 2S6 • (416) 363-3994

НЕМА ДУРНИХ

У місто заповзає вечір наче п'яний вул
Хрустять кистки у дренбулестів в позі лотос
В кінотеатрі промінь світлів в простинь,
і глядачі у цю простинь сміються
І серед них нема дурних.
Караб'євський цьмулить каву
У мене між зубами спогади пісень
На розі роз'явив дьоба мільйонер,
В його руці плігає блім смугастині,
І провінційний вчитель дивиться і сумно дїше,
Ізнов ніде нема дурних
Вивальється з вікон ресторанів
Весільний гуп, чи тонетогубий юнітєй
З повій знімає штучну шкіру Халін,
І де-не-де дядьки шукають шва,
І раз у раз питають сїрнікків
Нема дурних цей вечір розумітї
Нема дурних щоби привнесли сенс,
Воєти - сплять в своїх бібліотеках,
Філософи не знають почуття.
Отак воно! Само собі гуляє,
Нап'ється кави, надїшеться і насміється
а потім по ховирах розбродеться
та її полягає спать.

Гуляй Нога

"Колєзкий Ассесор". Київ - Рок-Артїль.

ФОТО: А. Замка

На прощання в Харкові, співає Марія Бурмака, Віта Дуброва, Андрій Черемський
Send off at Kharkiv station. Strummim' Maria Burmaka, Vita Dubrova and Andriy Cheremskyj.

Бубністки в парку (Харків)
The female drummers of Kharkiv.

YAHOOO!!

UNIQUE EXCURSION TO UKRAINE

(To coincide with Pop-Music Festival in Chernivtsi)

1. 12 days (\$1,879) 15-27 September
2. 14 days (\$1,989) 17 September - 1 October.

Price includes: Airfare. Itinerary: Kiev - L'viv - Chernivtsi.
Hotels (double occupancy). Transportation between above mentioned cities in Ukraine. Breakfast. Admission to Festival.

At least six evenings in Chernivtsi from 19 - 24 September, to coincide with the first Ukrainian language pop music festival ever held in Ukraine. Groups from North America which have agreed to perform there, to date, are: Solovei (Toronto), The Darka and Slavko Ensemble (New York).

For further information contact:

KOBZA INTERNATIONAL
3243 Lakeshore Blvd. W.
TORONTO, Ontario
Canada M8V 1M3
Bus: (416) 253-9314
Fax: (416) 253-9515

\$200.00 required for reservation. Prices quoted in Canadian funds.

Стаття про горобців і календарів

Ну що ж, залетів в Комсомольський хлівець квапний СУСК-івський горобець, і зробили з ним те, що робиться з тими, які даються. Від оброслих бюрократією "камсюків", як то називає їх один з моїх кривних з краю, можна й було цього сподіватись. Натомість, наші показалися, як все ж таки відповідно влізли, і на щастя в них пульсує чухраїнська тенденція до анархії (чутки ходять, що підчас подорожі навіть обшпрно говорілося про Батька Махна - читайте в наступному числі). Начхавши на тавро організаційного обміну і на гумово-проліпний і многоручний нагляд, все ж таки побалакали з цікавими людьми. Може щось з того буде, бо принаймні з тамошньої молоді, видно щось с. Треба буде тільки вміло до того підійти, щоб їм не дихнуло "діловим запахом", який часом і до нас тут ліпне.

Не будемо знати (тому, що обмін завивався на гаку принципу справедливості чи собі СУСК не врятував трохи

гону не запросивши комсо-вибраних до Канади. В кінці, може Гринько береже їх від тутешньої запекло-сонної апатії. В Монреалі, нема населення. В Торонті, "твердіні серед асміляції", знає як радо студенти вилізають з нор. Тільки хіба в Едмонтоні, і деінде на Вестах під проводом Капітана дехто би з'явився.

Ану, запротестуйте. Ану хором. Хочу, бо грішна. Хочу Петрові слова ("А я вірний завжди буду!") чути.

Щоб останнім кіском поставити шатро свого презирства, звернувшись до нової моди камсюків винагороджувати тих, які настільки грошевити, щоб їхати в Канаду (див. "Нет Обміну" в цьому числі). От вам ефект перебудови. Відчуваєм, що Комсомол таки не стане націоналістичним, але буржуазним. Може Тепер хіба щераз завивють шакалі, сповівши про прирнання невдачі ідеології.

А тепер, нумо до поситиву! В травневому числі журналу

Україна (див. УКРАЇНА ч. 19) з подивом і задоволенням читала коментарі про словозвісний календарець того ж журналу. Водійно була вдоволена, що він матиме ще ширший тираж, бо щераз надрукували. Це я пишу егоїстично, бо краля під дощем майже як сестра мені подібна (жогою до життя теж), тільки, що в мене губи і ну, (гідно треба, цнотливо) груди більші. А сухому ревнителю видно тільки бракує любови. Якщо в себе не знаходить, нехай до мене прийжджає, гммм?

Тепер треба було б тільки, щоб Октобріану, (див. СІУ ДЕНТ ч. 104) славному обороннику свободи, відхалаявши із захалаящини Тоді запанувала б свобода, а не тільки демократія!

П.С. Прийшла робити лексичні завати до своїх писанин, і до перекладу. Україну також випадає у східняків, як і в перекладі, б'єстгалтер, це станік.

Чічі Модал

The Choice is Yours

You have a whole lot of choices available to you now. The credit union can help you make the right ones for your financial future. As a member-owner, you can help determine the credit union's future too.

Choose the financial institution suited to your needs. Come in and talk to us.

BUDUCHNIST (TORONTO) CREDIT UNION LTD

140 Bathurst Street, Toronto, 363-1326
2253 Bloor Street West, Toronto, 763-6883
4196 Dixie Road, Mississauga, 238-1273
221 Milner Avenue, Scarborough, 299-7291

"Воляння Відоплясова" (В.В.) виступає в Москві (1988р).

Фото: Александер Шішкін

Панк на Україні

Володимир Іванов

Останнім часом рок-музика у Радянському Союзі бурхливо розвивається, набуваючи характеру молодіжного руху. Деякі радянські рок-групи ("Акваріум", "Автограф", та інші) вже стали відомі і на Заході. Та на зміну "ветеранам" з'являються молоді групи другої хвилі.

Починаючи з 1987 року український рок набув нового динамізму. Розвиваються різні стилі: *гараж* і *геві метал*, "нова хвиля" і *гіт-сінд-блюз*, відроджується *рок-н-рол*, але насправді яскравим явищем стала генерація українських рок-груп, що належать до *панк* культури. Популярність представників інших стилів рок-музики має регіональний характер, а український *панк* став відкриттям сезону у СРСР. Такої думки дотримується, наприклад, Артем Троїцький (його книгу "Знову в СРСР, або рок у Росії" було видано минулого року у Великій Британії та деякі інші спеціалісти).

Що ж це за загадка - український *панк*? Звичайно за формою він не схожий на ортодоксальний агресивний *рок-н-рол* гатунку *Sex Pistols - 77*, або на каліфорнійський *гараж-кор*. Форма в нього досить різноманітна і своєрідна, а відсутність патосу, її панічні іронія та сарказм. Українські групи цього напрямку викликають зростаючий інтерес на рок-фестивалях різного рівня у СРСР. Успіх українського *панку* дещо схожий з ірландською експансією у британський рок-музиці.

Стиль розвивається і у Харкові у Львові, та безумовними провідниками напрямку є групи кийівського творчого об'єднання *Рок-Артіль*. Найбільш відомі: *Козельський*

студіо. Восени *Робота Х0* взяла участь у міжнародному рок-фестивалі *Літутіка 88* у Вільнюсі. *Козельський Ассесор* - одна з найбільш оригінальних груп

Воляння Відоплясова група занадто скороченням *В.В.* - найпопулярніша з кийівських груп. Їхня пісня *Таліні* вже пірроку тримає перше місце у гіт-парадах *Рок-Артіль* і стала гітмом у дисотеках Прибалтики та Москви. *В.В.* вдало виступили на міжнародному *Рок-Форумі 88* у Вільнюсі. Нещодавно французька телекомпанія *Anten-2* робила у Ленінграді, Таліні та Москві зйомки фільму про радянські рок-групи. Фільм має показуватися по телебаченню в Франції прикінці цього року! Україну у цьому фільмі представлятиме саме *В.В.* І здається, це вийшло у князя непогано. Продюсер фільму Катрін Адамов дільтись своїми враженнями: "*В.В.* - надзвичайно артистичні, а провідник групи - Олег Скрипка, безумовно матиме успіх серед французьких жінок".

Що ж уявляє з себе провідник українського *панку*? Жорсточе, експресивне звучання гітар і баяну (це один з варіантів гармоніки), схильність до пародіювання традиційних форм, енергія та сарказм, все це, поєднане на артистизм, гумор та український говір зробило *В.В.* улюбленими української молоді. Так чи інакше, але саме завдяки *В.В.* українська мова останнім часом стає престижною серед кийівських *інформалів*, а найбільш модними серед місцевих *панків* є тепер українські вишивані сорочки. Так український *панк* став несподіваною але талановитою дитиною перебудови, і став на своє місце у культурі України.

Соліст "Козельського Ассесора" - Василь Гойденко.

Ассесор, *Робота Х0* та *Воляння Відоплясова (В.В.)*

Групи досить різні, та їх поєднує схильність до панк-ової естетики, яка надбала у Києві дещо психодалічного забарвлення. Музиканти *Робота Х0* - це добре зіграні індивідуалісти. Музичні ідеї цього тріо трохи нагадує *King Crimson*. Характерним для групи є мелодізм та схильність до складних аранжировок. *Робота Х0* найбільш вишукана, інтелектуальна та психоделічна з кийівських груп. Більше за інших, вона приділяє увагу роботі у

не тільки України, а взагалі радянської рок-музиці. Своєрідні футуристичні тексти, іноді російською іноді українською мовою (останнім часом з'явилася й англо-французькі варіанти) екстравагантний спів з *тірольським* гілссандо, прозорий і у тих випадках, коли звукоорежисура задовольняє хоч мінімальним вимогам гітарний звук і, звичайно, оригінальне конструктивне, композиційне мислення - в цьому є сильні сторони *Ассесора* та його провідника Василія Гойденка.

"Козельський Ассесор". Кийів - Рок-Артіль.

Фото: А. Замка